

Een Engelse ontvangst

Londen, Engeland, herfst 1616

‘Welkom in Engeland!’ zei Jack, terwijl hij trots zijn armen spreidde.

Hij stond op de voorsteven van de Hosiander, het Nederlandse handelsschip waarmee hij vanuit Japan terug naar huis was gevaren. Voor hem lag de grote stad Londen, in al zijn pracht en glorie. Een ontzagwekkend panorama van puntdaken, torenspitsen en paleistorens. Beneden strekten zich huizen, kroegen, markten en winkels uit, bijna zo ver als het oog kon zien – verder dan Jack zich kon herinneren. En in het midden stond de reusachtige gotische toren van St Paul’s Cathedral als een grote monoliet die de skyline domineerde.

Maar de London Bridge ontnam hem pas echt de adem. Hij was vergeten hoe prachtig en indrukwekkend die was. De brug was gebouwd op grote pijlers – lage stenen pilaren in de vorm van een schip – en overspande de omvangrijke rivier de Theems van de Great Stone Gate op de zuidoever tot aan de New Stone Gate op de noordoever. Hij was tweehonderdveertig meter lang, achttien meter hoog en bijna negen meter breed. Over de hele lengte bevond zich een reeks spectaculaire bouwwerken, winkeltjes en mooie woonhuizen, sommige wel zes of zeven verdiepingen hoog.

De brug was veel meer dan een brug: het was een symbool van de kracht en macht van Londen.

Jack draaide zich om naar Akiko en Yori, die naast hem op het dek stonden. ‘Wat vinden jullie ervan?’

Zijn twee vrienden keken met grote ogen en open mond om zich heen en waren sprakeloos. Jack was blij met hun reactie. Na zo veel jaren en maanden over Engeland en al zijn pracht en praal te hebben gesproken, konden ze het eindelijk met eigen ogen zien. Tijdens zijn gedwongen verblijf in Japan had Akiko hem laten kennismaken met de vele glinsterende pareltjes van haar land: van oude boeddhistische tempels tot gouden paleizen; van paradijselijke tuinen tot besneeuwde bergen; en van de kersenbloesem in het voorjaar tot de esdoornblaadjes in de herfst. Nu was zijn land aan de beurt.

De Hosiander veranderde van koers terwijl ze de haven in voeren. Het schip werd begroet door een kakofonie van krakende boten, door elkaar schreeuwende zeelieden en krijsende zee-meeuwen. De waterweg lag vol met honderden veerboten, handelsschepen en galjoenen; iedereen leek in de snelgroeïende stad zijn fortuin te willen maken. Het was nog een hele uitdaging om een aanlegplaats te vinden. Aan de noordoever zaten veel kades en werven, maar die herbergden allemaal zo’n grote vloot van schepen dat de rivieroever in een dik woud van masten en zeilen was veranderd.

‘Moet je al die zwanen zien!’ merkte Akiko op. Verbaasd staarde ze naar de vorstelijke witte vogels die als sneeuwvlokken op het water lagen.

Jack glimlachte naar haar. Akiko’s liefde voor de natuur was een van de vele dingen die hij zo aan haar bewonderde, samen met haar vriendelijkheid, haar bikkelharde vastberadenheid en haar vaardigheid met een boog. Ze was als een *katana* verpakt in zijde: slank, elegant en vlijmscherp.

‘Wat is dat?’ vroeg Yori, die over de dolboord tuurde. Hij ging op zijn tenen staan en wees naar het ontzagwekkende kasteel met ronde torens op de noordoever van de rivier.

‘De Tower of London,’ antwoordde Jack.

‘Daar móéten we heen!’ riep Yori enthousiast.

Jack keek zijn dierbare vriend berouwvol aan. ‘Ik denk niet dat we daar vrijwillig langs willen gaan. Het is een gevangenis voor verraders.’

‘O...’ zei Yori. Zijn gretige gezichtsuitdrukking liep leeg als een ballon. ‘Een ander kasteel dan, misschien.’

Terwijl de Hosiander bij Somers Quay aanmeerde, werden ze geconfronteerd met de lugubere aanblik van vier mannen aan een galg. Hun voeten bungelden in het water, hun ogen waren er door kraaien uitgepikt.

Akiko en Yori keken elkaar angstig aan, maar Jack probeerde geruststellend te glimlachen. ‘Dat zijn waarschijnlijk piraten. Wees maar niet bang – wij zullen veel vriendelijker ontvangen worden.’

Nadat de loopplank was uitgekapt, leidde Jack de weg naar de werf. Voor het eerst in zeven jaar zette hij voet op Engelse bodem. ‘Eindelijk thuis!’ verzuchtte hij. Zijn hart liep over van geluk. Hij was terug in zijn eigen land!

Yori waggelde achter hem aan de loopplank af. Hij gebruikte zijn *shakujo*-staf om zijn evenwicht te bewaren en moest wennen aan de plotselinge onbeweeglijkheid van het vaste land. Akiko voegde zich bij hem en trok een gezicht. ‘Wat ruik ik toch?’

Jack ademde diep in... en moest bijna overgeven. De stadslucht was smerig en muf vergeleken bij de frisse bries van de open oceaan. Een sterke pekteur van de scheepswerven in Wapping vermengde zich met de stank van talloze afvalhopen, hoog opgestapeld in de straten. Om de boel nog erger te maken, liep de geur van kokende vaten urine, die gebruikt werden om aluin te maken, over in de rotte dampen van de leerlooierijen. De stank die hierdoor ontstond was zo erg dat hun magen zich omkeerden. Na zo veel jaren weg te zijn geweest, was Jack vergeten hoe erg het dagelijkse leven in Londen stonk.

‘Volgens mij komt het door waar Jack in staat,’ zei Yori, die met zijn *shakujo* naar de verderfelijke hoop rond Jacks voeten wees.

Akiko trok een grimas. ‘Ah, paardenstr...’

‘Ja,’ onderbrak Jack haar. ‘Klopt.’ Tijdens de twaalf maanden lange reis terug naar Engeland hadden Akiko en Yori Engels geleerd. Ze spraken het nu beiden vloeiend. Maar Jack vond sommige woorden die Akiko van de zeelieden had geleerd ongepast voor een dame.

‘Het zal wel zo zijn dat alleen de allerroodste roos in de vruchtbaarste grond mag groeien!’ zei Yori joviaal, terwijl Jack de drek van zijn sandalen schraapte. Zijn gezicht werd rood van deze oneerbiedwaardige ontvangst op Engelse bodem.

‘Hé, gave rok!’

Jack keek op en zag een potige havenarbeider staan, geflankeerd door twee ruige kerels. Ze droegen shirts en kniebroeken en hadden het haveloze en onverzorgde uiterlijk van vrachtsjouwens.

‘Dat is geen rok, maar een *bakama*,’ corrigeerde Jack hem, terwijl hij zijn rug rechtte. Hierdoor was de volle lengte van zijn zwarte Japanse plooibroek goed zichtbaar.

De havenarbeider grijnsde spottend. ‘Ik zie een rok.’

Jack werd nijdig en legde zijn hand op zijn samoeraizwaard. Ongegeneerd keek de havenarbeider nu naar Yori in zijn saffraangele gewaad en veel te grote rieten punthoed. ‘En wat stel jij voor?’

Yori fronste. ‘Ik stel helemaal niets voor. Ik ben een monnik.’

‘Je lijkt wel een paddenstoel!’ snoof de havenarbeider.

Zijn twee vrienden lachten schor. Toen viel de blik van de havenarbeider op Akiko in haar glinsterende zijden kimono en haar lange donkere haar, dat kaarsrecht over haar rug hing. ‘Hallo! Wat hebben we hier?’ Met een zwierige gang liep hij op haar af. ‘Jij bent waardevolle vracht.’

‘Waag het eens haar aan te raken!’ waarschuwde Jack.

De havenarbeider wierp hem een zijdelingse blik toe, terwijl hij Akiko’s hand vastpakte en haar naar zich toe trok. ‘Hoezo? Wat ga je eraan doen?’

‘Niets,’ antwoordde Jack koel. ‘Je moet vragen wat zij jónú gaat aandoen.’

Plotseling schoten de ogen van de havenarbeider wijd open van schrik en pijn, terwijl Akiko zijn arm in een *nikyo*-polsklem draaide. De jongen liet zich hijgend van de pijn op zijn knieën vallen.

‘Help me!’ schreeuwde hij naar de anderen.

Met gebalde vuisten stormden de twee andere jongens op hen af, maar Yori stapte opzij en stak nonchalant zijn staf met ringen uit, waardoor een van beiden erover struikelde.

‘Oeps!’ zei Yori, die zijn slachtoffer over de kade het water in zag tuimelen. De jongen werd snel gevolgd door zijn vriend, want Jack pakte de tweede jongen bij de kraag van zijn shirt vast en voerde een *seoi-nage* uit, een schouderworp. De jongen zeilde door de lucht en landde met een plons in de Theems.

De havenarbeider bleef op zijn knieën zitten, onthutst door Akiko’s ogenschijnlijk miraculeuze kracht. Jack wist dat het allemaal om techniek draaide. Hij liep naar de slechtgemanierde havenarbeider toe en nam de *nikyo* van Akiko over.

‘Toon onze gasten respect,’ zei Jack. ‘In Japan is het beleefd om te buigen.’

Jack oefende nog meer druk op de polsklem uit, en de havenarbeider, die van pijn een grimas trok, boog zijn hoofd zo laag dat hij met zijn gezicht in de paardenstront hing. Akiko trok een wenkbrauw naar Jack op. ‘Volgens mij heeft hij nu wel manieren geleerd.’

Schoorvoetend liet Jack de havenarbeider los. De jongen maakte zich sputterend en kokhalzend uit de voeten. Yori wierp een touw naar de twee jongens die nog steeds in het water spartelden en liep toen met een scheve glimlach op Jack af.

‘Wat een warme ontvangst in Engeland!’

Cheapside

‘Ik zie dat jullie al vrienden hebben gemaakt,’ zei kapitein Spilbergen, terwijl hij de loopplank naar de kade af liep. De Nederlandse kapitein was lang en gespierd en zag er piekfijn uit in zijn bruine leren jas, zwarte kniebroek en witte linnen shirt met stijve kanten kraag. In navolging van sir Walter Raleigh had hij een getrimde baard en een dunne snor van licht kastanjebruin haar.

‘Alsjeblieft,’ zei hij, terwijl hij Jack een zware buidel gaf. ‘Jouw deel van de winst van de vracht.’

Jack stak protesterend zijn hand op. ‘Ik ben al blij dat ik met u mocht meevaren.’

Kapitein Spilbergen lachte zijn opmerking weg. ‘Nonsens! Dankzij jou en je *rutter* hebben we er een jaár korter over gedaan! Dat heeft me een fortuin aan proviand en arbeidsloon bespaard.’ Hij drukte de buidel in Jacks handen.

Jack accepteerde het geld dankbaar en stak de buidel in zijn schoudertas naast een donker, in een oliedoek gebonden boek. Dit was de waardevolle rutter waarvoor hij tijdens zijn lange jaren in Japan veelvuldig had gevochten. Zijn vaders logboek met zeekaarten was een van de weinige nauwkeurige rutters die er bestonden. Het had Jack geholpen de kleine vloot van kapitein Spilbergen over de oceanen en door de noordoostpassage te leiden – de legendarische kortere route van en naar het Verre Oosten. Alleen al deze kennis maakte de rutter van onschatbare

waarde. Maar zijn waarde oversteege een veilige reis en geheime handelsroutes. Voor Jack was de rutter zijn laatste link met zijn vader.

‘Weet je zeker dat je niet als vast lid van mijn bemanning aan boord wilt blijven? Ik kan een goede loods als jij wel gebruiken.’ Zijn scherpe ogen scanden de schepen in de haven. ‘Verdomd, kapitein Kroeger vast ook! Waar is de Salamander gebleven?’

‘Bedankt voor het aanbod, kapitein,’ antwoordde Jack. ‘Maar ik moet mijn zusje vinden. Het is zeven jaar geleden. Jess denkt vast dat ik dood ben!’ Net zoals onze vader, dacht hij ineens bedroefd. Hij keek ernaar uit om met zijn zusje herenigd te worden, maar zag ertegen op haar te moeten vertellen dat hun vader was gedood door een ninja – de wrede, meedogenloze moordenaar Drakenoog. De enige troost die Jack haar kon bieden, was dat Drakenoog dood was. Gerechtigheid was geschied toen Jacks vriend Yamato zich had opgeofferd om hem en Akiko van de ninja te redden tijdens de slag om het kasteel van Osaka.

‘Het was in elk geval prettig zeilen met je,’ zei de kapitein, die een eeltige hand op Jacks schouder legde. ‘Succes bij je zoektocht. Weet dat je altijd een plek hebt aan boord van mijn schip.’ Hij wendde zich tot Akiko en Yori. ‘En jullie ook. Ik ga ervan uit dat jullie op een gegeven moment wel terug willen naar Japan?’

Akiko maakte een buiging. ‘Dat is heel aardig van u, kapitein, maar mijn lot is met dat van Jack verbonden.’

Een diepe warmte vulde Jacks hart. Hij wist dat hij veel van haar – en van Yori – had gevraagd. Ze waren de halve wereld overgestoken om zich bij hem in Engeland te voegen. Yori had er vlug mee ingestemd; hij wilde graag zijn horizon verbreden. Akiko was akkoord gegaan uit liefde voor en trouw aan hem – vastgelegd in hun gelofte *Voor altijd met elkaar verbonden*. Maar na hun confrontatie met de havenarbeiders kon Jack zich voorstellen dat hun eerste indruk van zijn landgenoten niet zo goed was. Hij zag het als zijn plicht om hen in zijn eigen thuisland te leiden en te beschermen, net zoals zij dat voor hem hadden gedaan in Japan – niet dat Akiko bescherming nodig had!

‘En jij, Yori?’ vroeg de kapitein.

‘Een reis is beter te beoordelen aan de hand van vrienden dan aan de hand van kilometers, kapitein,’ antwoordde Yori. Hij keek naar de twee doorweekte, ziedende havenarbeiders die weer op de kade klauterden. ‘Aangezien we hier nog vrienden moeten maken, kan het nog wel even duren!’

Kapitein Spilbergen lachte. ‘Nou, als jullie nog onderdak zoeken, kan ik The Mermaid-herberg in Cheapside aanbevelen.’ Hij nam afscheid van hen en ging weer aan boord van zijn schip.

Toen Jack zag dat een aantal havenarbeiders zich aan het einde van de kade verzamelden, één met paardenstront op zijn wangen, draaide hij zich naar zijn vrienden om en klapte in zijn handen. ‘Oké, we gaan mijn zusje zoeken!’ spoorde hij hen aan. Hij pakte Akiko’s schoudertas en gaf haar die, samen met haar bamboeboog en pijlkoker met haviksveren pijlen.

‘Kunnen we ons eerst even opfrissen?’ vroeg Akiko, terwijl Jack hen snel over de werf en door de murmelende menigte dokwerkers leidde. ‘Ik wil graag in bad voordat je me voorstelt.’

‘Natuurlijk,’ zei Jack, die pas langzamer ging lopen toen ze Somers Quay achter zich hadden gelaten. Hij kende de Japanse gewoonten goed en wist hoe belangrijk reinheid voor Akiko was. En na een jaar op zee was ook hij wel toe aan een flinke wasbeurt, een fatsoenlijke maaltijd en een goede nachtrust. Hoe graag hij Jess ook wilde zien, hij wilde er bij hun hereniging op zijn best uitzien. Bovendien zou een dag langer na zeven jaar weinig verschil maken. ‘Op naar Cheapside.’

Ze lieten de haven achter zich, bereikten de stad en doolden door de achterstraatjes. Jack leidde hen uit zijn hoofd. Maar Londen was niet meer precies hoe hij het zich herinnerde. In zijn hoofd was de stad een glanzend juweel – maar nu werd hij geconfronteerd met een mistroostige, wanhopige aanblik. Overhangende huizen stonden opeengepakt in de smalle steegjes en huldten de straten in een permanente schaduw. De stank die ze bij aankomst hadden geroken, zwol in de stilstaande lucht aan tot adembenemende proporties. En de drukke straten waren eerder

rivieren van klei en modder; alleen de hoofdwegen waren met grind bedekt. Mensen duwden elkaar ruw aan de kant in een drukte van lawaai en chaos. Geschreeuw van straatventers die hun waren aan de man probeerden te brengen vermengde zich met de stemmen van de stadsomroepers met hun nieuwtjes en openbare aankondigingen. Hongerige bedelaars in vuile vodden stonden op de straathoeken en jonge zwerversbendes hingen als meutes honden rond in donkere gangetjes. Vanaf het schip had Londen de hemelse droom geleden waaraan hij zo veel jaren had vastgehouden. Maar van dichtbij was de stad een helse nachtmerrie.

‘Wonen hier echt mensen?’ vroeg Akiko, die verbijsterd naar de hachelijke omstandigheden om zich heen keek.

Jack knikte. ‘Londen is je van het!’ zei hij hartelijk. Hij weigerde zijn teleurstelling toe te geven. De stad was aanzienlijk veranderd in zijn afwezigheid. Of zijn herinnering eraan was door de jaren heen rooskleuriger geworden.

Boven hen werd plotseling een raam opengeslagen, en iemand riep: ‘Kijk uit daar beneden!’

Voetgangers verspreidden zich toen een nachtpo werd geleegd en een berg menselijke uitwerpselen voor hun voeten op de grond spatte. Met haar lichtvoetigheid wist Akiko nog net te voorkomen dat ze onder de drek kwam te zitten. Onthutst staarde ze Jack aan. ‘Je zei dat Londen geciviliséerd was!’

‘Is het ook,’ verzekerde hij haar, maar hij was zich er scherp van bewust dat zijn stad niet gunstig afstak bij de reinheid en orde in de straten van Kyoto. ‘Dit is toevallig een van de armste wijken.’

Als om zijn punt te bewijzen ging de steeg ineens over in een brede, geplaveide straat, omzoomd door schitterende, vijf verdiepingen hoge gebouwen, het houtwerk fris gelakt en met kristalhelder glas in alle ruiten. Dames en heren, gekleed in hun mooiste kleding, paradeerden door de straat. Ze snuffelden in de winkels van de gouddmeden, bekeken de laatste mode in de hoedenmakerij, de nieuwste titels in de boekhandels en de glinste-

rende drinkglazen en kommen in de winkels van glasverkopers. Er was zelfs een rij elegante huizen gedecoreerd met echt bladgoud.

‘Zie je wel?’ zei Jack, opgelucht dat hij het Londen van zijn dromen zag.

Akiko knikte waardierend. ‘Ja, veel geciviliseerder.’

Met een scheve glimlach zei Yori: ‘Volgens mij is Londen net zoals de verenpracht van een pauw: veel mooier van voren dan van achteren.’

Cheapside, de breedste straat van de stad, was een bruisend centrum van activiteit. Door paarden getrokken rijtuiggen rammelden over de straatkeien. Vrouwen met manden op hun hoofd riepen: ‘Warme pasteitjes, warm!’, terwijl anderen manden met kruiden droegen en ‘rozemarijn en laurierkrans!’ scandeerden. Waterdragers en bedienden stonden in de rij bij de grote stenen Great Conduit-fontein om hun emmers te vullen. En helemaal achter in de straat bezochten zo veel huisvrouwen, dienstmeisjes en reizigers de houten marktkraampjes dat de straat als een kolkende rivier overstroomde.

‘Zoiets heb ik nog nooit gezien,’ zei Akiko, die paf stond. Haar ontzag en respect voor de stad groeiden.

Jack zette zijn borst een beetje uit. ‘Ik zei toch dat Londen het centrum van de wereld was?’

Het winkelende publiek week uiteen toen de drie vrienden over de drukke markt liepen, en Jack beseftte dat ze een bijzonder schouwspel moesten zijn. Veel Londenaren waren wel gewend aan vreemdelingen, maar weinigen zouden ooit in aanraking zijn gekomen met Japanse mensen – of hun gewoonten. Akiko trok veel bekijks in haar rood met gouden kimono van pure zijde, haar *yumi*-boog op haar rug vastgebonden; en Yori was een bezienswaardigheid in zijn gele monnikengewaad en grote rieten punt-hoed. Zijn boeddhistische staf met ringen rinkelde met elke stap.

Maar dat was niets vergeleken bij Jack in zijn zwarte *haori*-jasje en hakama-broek, zijn *daisbo* die bestond uit een katana en een *wakizashi*-zwaard op zijn heup.

Jack was zich ervan bewust dat hij als Engelsman met zijn Japanse kleding onnodige aandacht trok en zei: 'Ik denk dat het tijd is voor een paar nieuwe kleren.' Hij bleef bij een marktkraampje staan dat lange shirts tot aan de bovenbenen verkocht.

'Goedendag, sir,' begroette de marktkoopman, een kleine dikke man met wangen zo rood als appels. 'U bent hier aan het juiste adres. Ik verkoop de mooiste katoenbatisten shirts van de hele markt!'

Jack herinnerde zich dat zijn vader een keer tegen hem had gezegd dat 'geweven stof klasse was'. Met een volle geldzak in zijn schoudertas besloot hij zichzelf te trakteren op de mooiste kleren. Hij vond een paar shirts in zijn maat en liep toen door naar een kraampje dat kniebroeken en vesten verkocht. Een halfuur later had Jack zijn handen vol: twee shirts van katoenbatist, een kniebroek van damast, een vest en wambuis van fluweel, kousen van calicot en een paar zwarte leren knielaarzen.

'Is dat allemaal voor jou?' vroeg Yori, die nieuwsgierig naar de verzameling kleren staarde.

'De mode in Engeland is veranderd sinds ik hier voor het laatst was,' antwoordde Jack, die de kleding voorzichtig in zijn schoudertas vouwde. 'Hebben jullie nog iets gezien wat jullie nodig hebben?' vroeg hij en hij bood zijn geldzak aan.

Yori weigerde beleefd. 'Ik heb genoeg aan mijn gewaad en sandalen,' zei hij opgewekt.

Akiko keek naar een stapel stijve lijfjes en zware rokken en zei: 'Ik red me wel met mijn kimono's. Dank je, Jack.' Ze tuurde om zich heen naar de talloze kraampjes op de markt. 'Ik heb nog nooit zo veel goederen bij elkaar gezien. Het is bijna niet te bevatten.'

'Hier in Londen kun je alles kopen,' zei Jack trots, terwijl hij zijn zware schoudertas over zijn schouder sloeg. 'Goed, tijd voor een bad en een hartig maaltje.' Hij keek door de straat of hij de herberg zag die de kapitein had aanbevolen.

Een meisje in een bruin jasshort, haar stroblonde haar lang en los, leunde naast een waterfontein in het midden van de markt

en sloeg hen nieuwsgierig gade. ‘Zijn jullie verdwaald?’ vroeg ze.

‘Weet jij waar The Mermaid-herberg is?’ vroeg Jack.

Het meisje glimlachte opgewekt. ‘Volg mij maar!’

Terwijl ze achter haar aan liepen, raakte Akiko Jacks arm aan. ‘Londenaren zijn erg vriendelijk.’

‘Ik ben blij dat je dat vindt,’ antwoordde Jack, getroost door zowel haar woorden als haar aanraking. ‘Ik was bang dat je door die havenarbeiders voorgoed een hekel aan Engeland had gekregen.’

‘Helemaal niet,’ zei Akiko met een glimlach. ‘Sensei Yamada zou zeggen: “Eén rotte appel verpest nog niet de hele boom.”’

Het meisje leidde hen door de straat de achtersteegjes in. Naarmate ze de markt verder achter zich lieten, waren er steeds minder mensen op straat. Het meisje keek achterom om te zien of ze haar nog volgden en gebaarde dat ze door een poort moesten lopen. Toen ze een bedompte, smerige steeg in dook, vroeg Jack: ‘Weet je zéker dat dit de juiste weg is?’

‘Absoluut!’ kraste een lage, onfrisse stem uit de schaduw.